

ALT CUVÂNT LA DUMINICA A TREIA DIN POSTUL MARE: DESPRE SFÂNTA CRUCE

Precum un călător ostenit de cale, ajungând la un copac umbros, se oprește să se odihnească, tot așa și noi, care săvârșim călătoria Sfântului și Marelui Post, să facem un popas duhovnicesc lângă Sfânta Cruce, pe care o prăznuim astăzi, cugetând la mulțimea și adâncimea tainelor pe care le ascunde Sfânta Cruce.

„Bucură-te Cruce, ușa tainelor”, auzim la acatistul Crucii, iar marele Părinte al Bisericii, Sfântul Maxim Mărturisitorul, spune că cine a aflat taina Crucii, acela a înțeles adâncul tuturor Scripturilor.

Dar ce taine ascunde Sfânta Cruce? Să o întrebăm pe ea, căci singură ne-o va spune. Iată Crucea este semnul omului, căci omul este făcut în chipul Crucii. Un om dacă stă drept și își întinde mâinile orizontal se arată ca o cruce desăvârșită.

Apoi, pe Cruce a fost răstignit Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care a murit pe ea pentru mântuirea noastră. Deci Crucea este mai mult decât semn omenesc, este și semn dumnezeiesc, semnul Fiului Omului.

Crucea – semn omenesc –, și Crucea – semn dumnezeiesc. iată două din tainele Crucii, despre care vreau să vă spun câteva cuvinte astăzi.

Dar de ce oare a făcut Dumnezeu pe om în chipul Crucii? Ne-o spune însăși înțelesul celor două linii care formează Crucea. Căci Crucea aceasta este: o întretăiere de două linii, una verticală și alta orizontală. Linia orizontală a Crucii este linia pământului, linia verticală este linia Cerului. Ce ne spune aceasta? Că omul este ființă pământească, fiind din pământ făcut și trăind pe pământ, dar totodată este și ființă dumnezeiască și cerească având nu numai trup, ci și suflet, suflare dumnezeiască. Aceasta este crucea alcătuirii omului.

Dar viața omului pe pământ este trecătoare; aici el se pregătește pentru a moșteni Cerul, unde va trăi veșnic. Cum se face acest lucru, tot Crucea ne arată. Omul se mântuiește prin ostenele sale pământești, cu credință și fapte bune, ajutat de puterea primită de sus, de Harul dumnezeiesc. Lucrarea omenască este linia orizontală, iar lucrarea dumnezeiască este linia verticală și împreună alcătuiesc Crucea. Crucea mântuirii noastre.

Noi știm însă că, din pricina păcatului, mântuirea se agonisește cu greutate; faptele bune se săvârșesc cu anevoie, viața pământească este presărată de necazuri, de suferințe și se încheie cu moartea. Și fiindcă omul a folosit crucea ca unealtă de tortură și de moarte în timpurile vechi, răstignirea pe cruce era o pedeapsă obișnuită, - de aceea și Crucea a devenit semn de suferință, de osândă și de moarte. Mântuitorul spune ucenicilor Săi: „În lume necazuri veți avea”, iată apostolul zice: „cu multe scârbe ni se cade a intra în Împărăția Cerurilor.” Pe calea mântuirii deci tot omul trebuie să poarte o cruce, crucea încercărilor vieții sale. De aceea și Mântuitorul în Sfânta Evanghelie de astăzi ne spune: „Cine vrea să vie după Mine, să-și ia Crucea sa și așa să-Mi urmeze.”

Crucea, semn omenesc. Ea ne arată că suntem alcătuiți în chipul Crucii, că ne mântuim în Cruce și numai purtând o cruce, pe care la urmă trebuie să ne răstignim și să murim, iar crucea să ne străjuiască mormântul. Așadar viața noastră pe pământ este viață de Cruce. Tristă soartă, va zice cineva! Dar să nu ne grăbim. Precum am spus, de când Hristos S-a răstignit pe Cruce, Crucea a devenit semn dumnezeiesc, semnul Fiului Omului. Și noi știm de ce a murit El pe Cruce, ne-a spus-o El Însuși: „Așa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul Său cel unul Născut, L-a dat pentru ea” (Ioan 3, 16). Deci Crucea este semnul nemărginitei dragoste a lui Dumnezeu față de om. Fiind sfințită cu sângele lui Hristos, Crucea are puterea însăși a lui Hristos. Prin ea a fost omorâtă moartea și biruit iadul, prin ea a fost eliberat de păcat tot neamul omenesc. Astfel, Crucea este darul cel mai de preț pe care ni l-a dat nouă Hristos. Când a rânduit Domnul Sfânta Împărtășanie, la Cina cea de Taină, a spus ucenicilor: „Să faceți aceasta întru pomenirea Mea”; când a fost răstignit El ne-a dăruit Crucea: „Aceasta să o aveți în amintirea Mea, în amintirea dragostei Mele, cu care Mi-am dat viața pentru voi.” De aceea a și voit Mântuitorul să moară pe Cruce, cu brațele întinse, ca să ne arate că El de-a pururi stă cu brațele deschise, gata să ne cuprindă, să ne îmbrățișeze, dacă ne întoarcem la Dânsul.

Cruce – semn dumnezeiesc, sceptrul lui Hristos, semn de putere și întărire, semn de biruință asupra morții și a diavolului, izvor de putere dumnezeiască. „Mare este puterea Crucii Tale, Doamne!”, se minunează Biserica. Și cu adevărat este nemăsurat de mare, pentru că tot harul și toată puterea lui Dumnezeu o primim prin semnul Crucii.

De la naștere și până la moarte și până la Învierea cea de obște, toată viața creștinului este umbrată de Sfânta Cruce. Nici o taină bisericească nu se săvârșește fără Cruce. Iar noi neconținut ne însemnăm cu semnul Crucii: la culcare, la sculare, la masă, la lucru, când ne rugăm acasă sau la biserică, pretutindenea. O purtăm la sân toată viața, ne însoțește la

groapă ne străjuie mormântul, pentru că nicăieri și nicideată, nici vii și nici morți, nu ne putem lipsi de Sfânta Cruce.

Pentru că diavolul și lucrarea lui cea rea neconținut ne asaltează de-a lungul întregii vieți, de aceea nu putem avea mai puternică armă împotriva lui ca Sfânta Cruce. „Doamne, armă asupra diavolului Crucea Ta o ai dat nouă; că se scutură și se cutremură, nesuferind a căuta spre puterea ei.” De aceea, ne însemnăm mereu cu Sfânta Cruce, ca să ne sfințim, să ne întărim și să ne izbăvim de primejdii și de ispite, de uneltirile diavolului și de lucrarea cea rea a lui.

Am văzut oameni, care dintr-o strâmbă înțelegere se jenează să facă Sfânta Cruce; însă, în fața unei primejdii mari, uită de jenă și își fac Cruce: „Doamne ajută!”, „Doamne, păzește-ne!”, știind că nimic nu este mai tare ca Sfânta Cruce.

Dacă privită omenește, Crucea este osteneală, suferință, luptă împotriva răului, ispășire a păcatelor, apoi prin răstignirea și moartea pe Cruce Domnul a dat un nou înțeles Crucii. Nu mai este semn de moarte, ci semn de viață și de înviere. „Crucea Ta, Doamne, viață și înviere poporului Tău este”, așa cântă Biserica la sfintele slujbe. De necazuri și de moarte nu putem scăpa aici pe pământ; Crucea, deci, nu poate fi ocolită, fiecare trebuie să-și ducă crucea sa. Dar acum crucea nu mai este spaimă, ci o primim cu bucurie, ca pe darul cel mai de preț pe care îl face Hristos prietenilor Săi, ca pe o armă nebiruită. De aceea, mucenicii așteptau și primeau cu bucurie chinurile, știind, după cuvântul apostolului, că „pătimirile de acum sunt nimic, față de bunătațile, care ne sunt gătite în ceruri” (Romani 8, 18); iar cuvioșii și pustnicii se nevoiau cu bucurie zicând că „puțină este osteneala și veșnică odihna.”

Cele spuse până aici ne vor ajuta să înțelegem mai deplin pricina pentru care s-a rânduit să se prăznuiască Sfânta Cruce în această duminică din mijlocul Sfântului și Marelui Post.

Ostenelile postului sunt un fel de răstignire. Însă aducându-ne aminte de răstignirea și patimile Domnului pentru noi, ne mângâiem și ne îmbărbătăm. Dacă Domnul Hristos S-a răstignit pentru noi, El, Cel sfânt și nevinovat, cu

cât mai mult suntem noi datori să ne răstignim împreună cu El, ca să și înviem și să ne proslăvim împreună cu El.

Postul este amar, ca și apele Merei din pustie; și precum acelea s-au îndulcit prin lemnul băgat în ele, tot așa și amărăciunea postului se îndulcește cu puterea Crucii.

În vremea postului lupta cu vrăjmașul diavol este și mai înverșunată ca de obicei și avem nevoie de ajutor din afară. De aceea, și Stăpânul și Comandantul oștirii duhovnicești, Hristos, ne trimite Crucea Sa, de care se scutură și se cutremură viclenii draci.

Crucea este semnul și sceptrul lui Hristos. Și precum altădată împărații, când mergeau undeva își trimiteau înainte sceptrul și steagurile ca semne vestitoare; tot așa și Împăratul Hristos, vrând să ne vestească apropiata Sa sosire, biruința cea mare asupra morții, bucuria și slava Învierii, ne trimite înainte sceptrul Său, Sfânta Cruce, ca să ne bucure și să ne pregătească pentru marea sărbătoare, care se apropie. De aceea, astăzi la Sfânta Liturghie am auzit cântarea: „Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învierea Ta slăvim.” Ne închinăm la sfintele Patimi ale Domnului, dar slăvim și ne bucurăm de Învierea Sa, care este aproape. Iar la scoaterea Sfintei Cruci, Biserica ne îndeamnă: „Veniți credincioșilor, să ne închinăm semnului celui de viață făcător, pe care Hristos întinzându-și mâinile, ne-a înălțat la fericirea cea dintâi... Veniți, credincioșilor, să ne închinăm lemnului, prin care ne-am învrednicit a sfârâma capetele nevăzuților vrăjmași...”

Dacă atâtea daruri ne-a adus și ne vin prin Cruce, care creștin se va mai rușina de semnul Sfintei Cruci? Dacă Crucea este semnul lui Hristos și darul cel mai de preț pe care El l-a făcut prietenilor Săi, semn de putere și de sfințire, care creștin se va mai lipsi de Sfânta Cruce?

Și totuși sunt creștini care se jenează să facă Sfânta Cruce, care o fac de mântuială și care se rușinează să poarte la gât Sfânta Cruce. Poartă însă talismane în formă de potcoave, în formă de zarzavaturi sau de animale, șerpi și broaște și altele.

Dacă omul este liber să poarte ce vrea și cum vrea, apoi unui creștin nu-i este îngăduit să se rușineze de Sfânta Cruce.

Să ne însemnăm, fraților, cu Sfânta Cruce, cu credință și cu bucurie și să o purtăm cu dragoste, ca pe darul cel mai scump ce ni l-a făcut Domnul Hristos.

Preacinstită Cruce, sfințește sufletele și trupurile noastre cu puterea ta și ne păzește de toată vătămarea potrivnicului, pe cei ce ne închinăm ție cu credință! Amin!